

A kutyáról az emberre áttérhető betegségek és élősködők

A *Dipylidium caninum* a legáltalában előforduló galandféreg a kutyák egyharmadában. A köztes gazda lehet a bolha vagy a tetű. Nagyon ritkán előfordul, hogy az a gyermek, aki lenyeli a *Dipylidium caninum* közbülső stádiumú alakjával fertőzött bolhát, maga is fertőzötté válik. A *Dipylidium caninum* 30-70 cm hosszúságú, jellegzetes uborkamag alakú, ízektől álló galandféreg. Scolexén négy szívóka van. Az utolsó, petékkel telt ízek vöröses színűek. Az ember is könnyen fertőződhet velük. Az állat fekvőhelyén a bélcsőből kikerülő petetokokat a bolhalárvák veszik fel.

Echinococcus granulosus (rivókaféreg). A kutyák háromizű galandférgé 3-5 mm hosszú. Kifejlődésük nincs valamelyik szervhez kötve. A köztigazda bármelyik szervében megtalálják fejlődésük feltételeit. Kártételük súlyossága attól függ, milyen szervben telepsznek meg. Az állatok májában, tüdejében megtelepedett és öklömnyi hólyagokká fejlődött *echinococcus* lárvák klinikai tüneteket mutató megbetegedéseket nem okoznak, de a sertésbe, lóba vagy kérődzőkbe kerülve mégis nagy kárt jelen-

tenek, mert az ilyen májat, tüdőt mint fogyasztásra alkalmatlant a vágóhídi húsvizsgálat elkobozza. A szívben megtelepedett *echinococcus*ok szívrepedést és hirtelen elvérzést okozhatnak; a csontokban (csigolyákban stb.) megtelepedett hólyagok sorvasztó hatása miatt a csontok törékenyebbek, aminek nagyobb igénybevételnél rendszerint csonttörés a következménye.

Az *Echinococcus* lárvája az emberben mint köztigazdában is megtelepedhet és igen komoly következményekkel járó megbetegedést okozhat. A kutya bélsárával ürülő *Echinococcus*-ízék, peték ugyanis a végbélnyílás környéki szőrzetre tapadhatnak, ezeket a kutya onnan lenyalhatja és bolhászzkodás közben különböző testtáják szőrzetére tapaszthatja. Innen, esetleg a kutya nyelvéről a peték könnyen rákerülhetnek az ember kezére, sőt a higiéniai követelmények elmulasztása miatt szájon át könnyen az ember bélcsatornájába is eljuthatnak. Az emésztőnedvek hatására megnyílt peteburokból az onkoszférák kiszabadulnak és elkezdik vándorlásukat. A májba jutva rendszerint meg is telepszek,

s rosszindulatú, igen komoly következményekkel járó májmegebetegedést okoznak.

Az *echinococcus*-tömlő jelenlétét röntgennel is meg tudják állapítani. Erre való tekintettel, főleg ahol gyermekek vannak, a kutyák *Echinococcus*-fertőzöttségének megállapítására fokozott figyelmet kell fordítani. A fertőzés Magyarországon meglehetősen gyakran előfordul. Az *Echinococcus* (rivókaféreg) okozta ciszták jelenleg embereknél csak sebészileg kezelhetők, a fertőzés halálos kimenetelű is lehet.

Taenia multiceps (kergeféreg). A kutyában élősködő kergeféreg fejlődési alakja a hólyagféreg, főleg a juhok kergeségét idézi elő. A kutyában élő, 30-40 cm hosszú galandféreg leváló ízei, a bennük lévő sok petével, a kutyák ürülékével kerülnek a takarmányba vagy az ivóvízbe. A legelésző juh felveszi ezeket, gyomrában a petékből hathorgas onkoszférák kelnek ki. Ezek átűrják a bél falát, egyesek a vérárammal az agyvelőbe jutnak, ahol hólyagféreg lesz belőlük, nagyságukogyoró vagy dió nagyságú is lehet, fehér színű folyadékot és scolexeket (galand-

féreg-fejek) tartalmaz.

A koponyaüregben a lágy agyvelőburok véreirei mentén az agyvelőkéregbe, esetleg a velőállományba hatolnak, miközben az agyvelőben meneteket fúrnak és ezáltal gyulladást okoznak. Növekedésükkel a koponyaüregbeli nyomást is erősen növelik, s ez okozza a tulajdonképpeni kergeséget. A fertőzés után 1-2 héttel heveny agyvelőgyulladás figyelhető meg, izgalmi vagy tompultsági tünetekkel. A hólyagféreg növekedésével több hónap múlva alakul ki a jellegzetes kergeség (tompultság, kényszermozgás, körbenjárás, zavart öntudat stb.). Az embernél az esetleges fertőzés hasonló tüneteket eredményez.

Kérem, vigyázzanak állataik és saját egészségükre!

Részletekért keressék állatorvosukat!

Dr. Vajna Zsolt

Állatorvosi ügyelet

Nyíradony–Hajdúsámson–
Nyíraczád
Péntek 16.00-tól–Hétfő 08.00-ig

Ügyeletet teljesítő állatorvosok:

Dr. Pál Lajos
Hajdúsámson
(52) 200-166

Dr. Sztancs László
Nyíradony
(30) 4-368-061

Dr. Ördögh Miklós
Nyíraczád
(52) 206-033
(70) 2-231-911

Dr. Vajna Zsolt
Hajdúsámson
30/9952932

Február

5–6. Dr. Sztancs L.
12–13. Dr. Ördögh M.
19–20. Dr. Vajna Zs.
26–27. Dr. Pál L.

